

[Damsgaard.]

for os alle betyder så uendelig meget mere for størrelsen af det stykke, der kan tilkomme den enkelte.

Så er der den tekniske og økonomiske udvikling. Det er jo bl. a. også på baggrund af den, man må vurdere vor tilslutning til det store europæiske markedsområde. Der er vel i og for sig ikke noget i vejen for, at man kunne forestille sig et Europa bestående fremover som i dag opdelt i en række små, mere eller mindre isolerede markeder; men vi må ikke se bort fra, at det ville blive et Europa i stilstand, fordi det ikke ville være i stand til fuldt ud at udnytte den nye tids tekniske og økonomiske udvikling, som også for os herhjemme skulle give grundlaget for løsningen af fremtidens store opgaver.

Jeg mener ikke, at en tilslutning til fællesmarkedet automatisk vil fritage os for alle problemer; vi vil fortsat have mangfoldige vanskeligheder og opgaver, som det er op til os selv at finde løsningen på. Men jeg tror, at deltagelsen i det europæiske samarbejde er nødvendig også af hensyn til vore muligheder for fremover at udnytte den tekniske udvikling ved løsningen af de store opgaver, jeg har nævnt.

Det kan vel ikke undgås, at der i et vist omfang vil være et sammenfald mellem de krav, som tilskrives vor tilslutning til fællesmarkedet, og dem, som skyldes den tekniske og økonomiske udvikling, og markedsudviklingen har naturligvis yderligere aktualiseret kravene til den økonomiske politik.

De omstillingsproblemer, som overgangsperioden uundgåelig vil bringe en række erhverv, er allerede begyndt at melde sig. De overordentlig gunstige økonomiske vilkår, som gennem de senere år udefra er kommet til de fleste af vore erhverv, har skabt bedre forudsætninger for løsningen af disse problemer, end vi måske tidligere havde turdet håbe på.

Det er imidlertid klart, at vanskelighederne for nogle erhverv og virksomheder vil blive betydelige. Vi må imidlertid ikke undervurdere betydningen af, at denne tilpasning sker, medens de ydre vilkår endnu er gunstige, og at den sker på baggrund af en betydelig mangel på arbejdskraft inden for alle erhverv. Derfor bør

tilpasningen til friere konkurrenceforhold fremskyndes mest muligt ikke alene af hensyn til markedsudviklingen, men også af hensyn til den effektivisering af vor egen produktion, som under alle forhold vil være en påtrængende nødvendighed.

Det skulle vel synes en naturlig ting, at vi — især i denne periode — undgår at lægge særlige byrder på enkelte erhverv. Jeg nævner dette ikke mindst i tilknytning til det af vore store erhverv, der ikke har fået rigtig del i de gode tider, nemlig landbruget. Vi taler jo undertiden om gode tider — der var også dem, der for et års tid siden talte om at gøre gode tider bedre — men det er tit, som om vi glemmer, at de såkaldte gode tider ikke just gælder alle. Det er ikke gode tider for landbruget. Jeg behøver her hverken at komme nærmere ind på en beskrivelse eller en forklaring heraf. Men lad mig i denne forbindelse sige, at landbrugets fremtid i høj grad er afhængig af, at forhandlingerne om Danmarks tilslutning til fællesmarkedet bringes til hurtigst mulig afslutning med et positivt resultat.

Jeg kan heller ikke undlade at pege på den særlige byrde på landbrugets produktionsmidler, som ejendomsbeskatningen udgør. Når man ser på landbrugets vanskelige stilling, bliver denne beskatning en ganske særlig urimelig belastning af det erhverv, der dog gennem sin meget store nettovaluta-indtjening yder så stort et bidrag til det valutariske grundlag for også det øvrige samfunds udbygning.

Jeg har ønsket ved denne førstebehandling at trække disse mere principielle synspunkter frem, fordi jeg tror, det er uomgængelig nødvendigt, at vi i højere grad ser den økonomiske politik i et helhedens perspektiv. Vi kan så beklage, at regeringen ikke i forbindelse med afgiftsdebatten for nylig var hjemme for en samlet forhandling om landets økonomiske stilling, men det er nu på denne baggrund, vi i venstre vurderer den økonomiske politik og den del af den, der kommer til udtryk i finanslovsforslaget, og det er ud fra disse synspunkter, vi går til den videre behandling af forslaget her i salen og i finansudvalget.

Thestrup: Jeg vil gerne begynde med at sige, at finanslovdebatten ikke længere